Vesilaitosyhdistys
Vattenverksföreningen VVY

Sosiaali- ja terveysvaliokunta 11.10.2022

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi terveydensuojelulain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Apulaisjohtaja Mika Rontu
Vesilaitosyhdistys

Vesilaitosyhdistys (VVY) on vesihuoltolaitosten toimialajärjestö

- jäseninä lähes 300 vesihuoltolaitosta eli volyymissä noin 90 % maamme vesihuollosta
- yli 160 yhteistoimintajäsentä, eli alalla toimivia yrityksiä ja yhteisöjä

Uuden juomavesidirektiivin kansallinen toimeenpano toteutettiin osallistavasti, mutta tiukassa aikataulussa

2021

- 3/21 Ohjausryhmä aloitti työnsä
- 5/21 Alatyöryhmät aloittivat työnsä

2022

- 1/22 alatyöryhmistä ja ohjausryhmästä esitykset lakimuutoksista
- 3/22 HE lakimuutoksista lausunnoilla 8.4.2022 asti
- 37/22 HE lakimuutoksista eduskunnalle
- Syksy/22 uudet asetukset ja asetusmuutokset lausunnolle

2023-

- 1.1.2023 juomavesidirektiivi implementoitu kansallisesti eli kansallinen lainsäädäntö voimaan

Esitys edistää talousveden turvallisuutta
- Tarkoituksenmukaiseen toimeenpanoon kiinnitettävä huomiota

- Systemaattinen vedentuotantoketjun riskienhallinta parantaa talousveden turvallisuutta monella tavalla.
- ELY-keskusten ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten velvollisuus osallistua riskienhallintaan tarvittavien ympäristötietojen kokoamiseen sekä riskienhallinnan toimenpiteiden tunnistamiseen lisää ja varmistaa tarvittavaa yhteistyötä.
  - Vesilaitoksen mahdollisuus toteuttaa raakaveden suojelemiseksi tarvittavia riskienhallintatoimenpiteitä ovat hyvin rajalliset. Viranomaisten pitää aktiivisesti edistää tunnistettujen riskienhallintatoimenpiteiden käytäntöön panemista muun lainsäädännön nojalla tai muilla keinoin.
- Lisääntyvä raakavesien seuranta lisää tietoisuutta raakavesien laadusta ja niihin liittyvistä riskeistä.
  - Raakavesitarkkailu pitää toteuttaa riskiperusteisesti siten, että käytetyt resurssit tukevat tehokkaasti ennen kaikkea talousveden turvallisuutta.
  - Raakaveden laadulle riskiä aiheuttavien toimijoiden pitää osallistua tarkkailuun pilaaja maksaa periaatteen mukaisesti
  - Viranomaisten toteuttamaan raakavesien yleiseen seurantaan tulisi varata lisää resursseja, jotta raakavesien seurantaa pystyttäisiin toteuttamaan kattavammin myös siltä osin, kun se ei kuulu pilaantumisen vaaran aiheuttajille tai seurantavastuuta ei pystytä kohdentamaan vaaran aiheuttajalle.

Esitys edistää talousvesihuollon läpinäkyvyyttä - Tarkoituksenmukaiseen toimeenpanoon kiinnitettävä huomiota

- Talousveden laatutietojen saanti jatkossa keskitetysti vesi.fi –verkkosivujen kautta parantaa ja yhdenmukaistaa vedenkäyttäjien tiedonsaantia ja auttaa etenkin pienempiä vesilaitoksia täyttämään tiedottamisvelvoitteensa.
- Esitys lisää merkittävästi eri järjestelmiin talousveden toimituksesta koottavaa tietoa ja edellyttää myös tämän tiedon aiempaa tehokkaampaa jakamista eri järjestelmien välillä sekä tiedon hyödyntämistä raportoinneissa.
  - Järjestelmäkehitykseen ja ylläpitoon on varattava riittävät resurssit
  - Tiedonsiirron järjestelmiin ja niiden välillä on oltava helppoa ja turvallista
- Veden käyttäjät saavat jatkossa nykyistä enemmän tietoa talousvesihuollon tehokkuudesta ja toiminnasta.
  - Pyytämättä kerran vuodessa lähetettävien tietojen toimituksessa pitää mahdollistaa kunkin laitoksen toimintatapoihin, tietovaatimuksiin ja asiakkaiden mieltymyksiin soveltuvat tiedon lähettämisen toimintatavat, esimerkiksi paperi- tai sähköisen laskun yhteydessä, asiakaslehdessä tai tekstiviestinä.

Esityksen mukaisten velvoitteiden täyttäminen lisää vesilaitosten työtä ja kustannuksia

- Raakavesialueen riskienhallinta tarkentuu ja raakavesien seuranta lisääntyy
- Uusien talousveden laatumuuttujien tarkkailu ja mahdolliset toimenpiteet raja-arvoihin pääsemiseksi
- Omavalvontaan riskienhallintaan perustuvien muuttujien lisäksi lainsäädännössä määriteltyjä muuttujia
- Lisätietojen toimitus VEETIin, vedenjakelualueiden paikkatietojen ylläpito, vedenlaatutietojen toimitus Valviran järjestelmään, raakavesitietojen toimitus YSL:n mukaisiin järjestelmiin
- Vuotuinen tietojen lähetys asiakkaalle + muu tiedottaminen

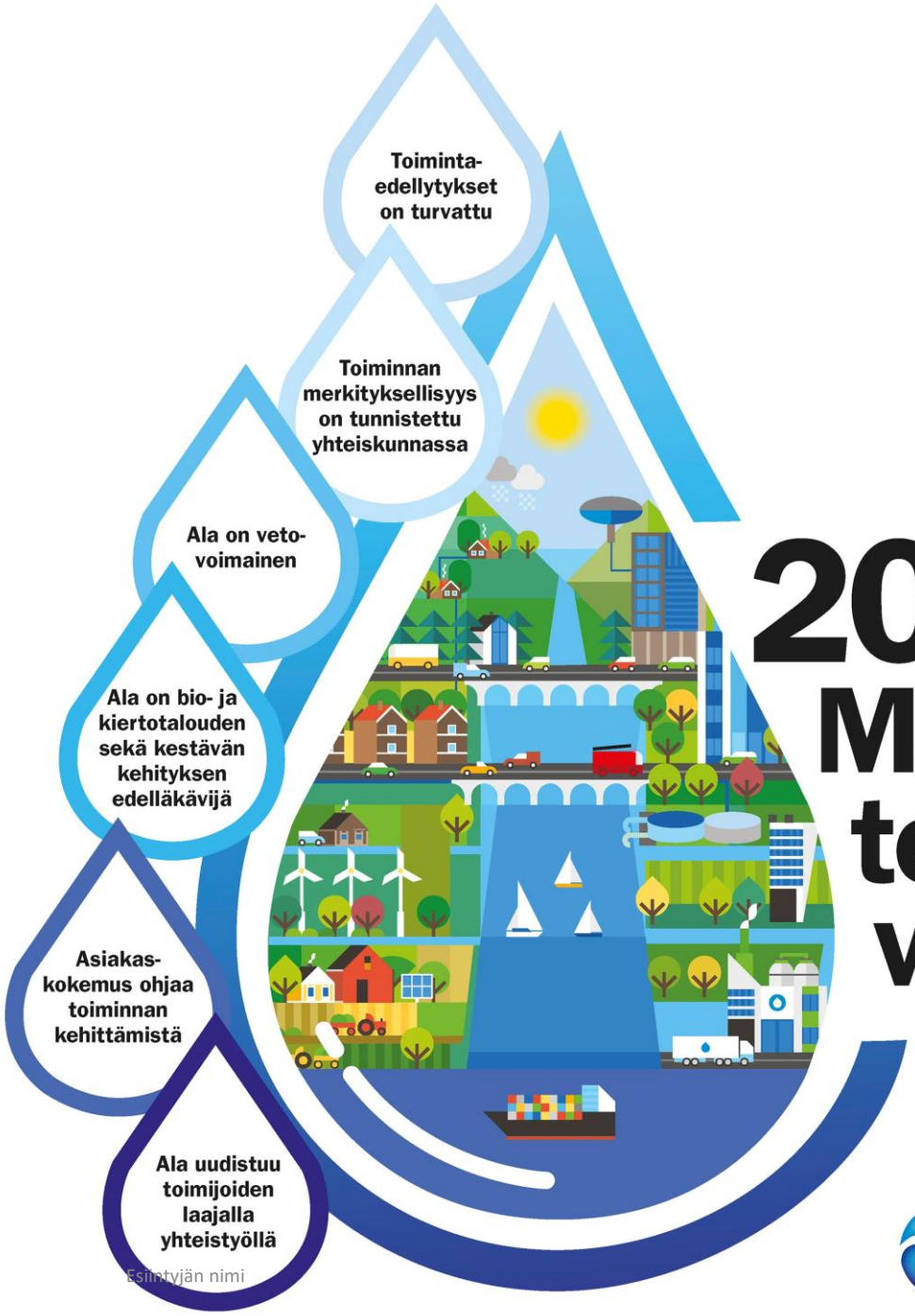

2030 Maailman toimivin vesihuolto

Vesilaitosyhdistys
Vattenverksföreningen VVY

Esiintyjän nimi

Vesilaitosyhdistys
Vattenverksföreningen VVY

Lisätietoja:

Ratamestarinkatu 7 B
00520 HELSINKI

Puhelin 09 868 9010
Sähköposti vvy@vvy.fi
www.vvy.fi